Europski parlament
2024-2029

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

2025/0101(COD)

26.9.2025

***I
NACRT IZVJEŠĆA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348 u pogledu utvrđivanja popisa sigurnih zemalja podrijetla na razini Unije
(COM(2025)0186 – C10-0069/2025 – 2025/0101(COD))

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Izvjestitelj: Alessandro Ciriani

Oznake postupaka

*	Postupak savjetovanja
***	Postupak suglasnosti
***I	Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
***II	Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
***III	Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u obama stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ▌ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.
Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

Stranica

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽENJE 13

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348 u pogledu utvrđivanja popisa sigurnih zemalja podrijetla na razini Unije (COM(2025)0186 – C10-0069/2025 – 2025/0101(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2025)0186),

– uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 78. stavak 2. točku (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0069/2025),

– uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

– uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

– uzimajući u obzir članak 60. Poslovnika,

– uzimajući u obzir mišljenje Pododbora za ljudska prava,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A10-0000/2025),

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;

Amandman 1

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(6) Na preporuku Europske komisije Europsko vijeće jednoglasno je dodijelilo taj status zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u. Konkretno, kad je riječ o političkim kriterijima za članstvo u EU-u, utvrđeno je da su zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u ostvarile napredak prema postizanju stabilnosti institucija koje jamče demokraciju, vladavinu prava, ljudska prava te poštovanje i zaštitu manjina. Stoga se može zaključiti da bi treće zemlje kojima je dodijeljen status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u trebale biti određene kao sigurne zemlje podrijetla, osim ako ***postoje sljedeće*** okolnosti: postoji ozbiljna i individualna prijetnja životu ili osobi civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba u zemlji***;*** ako ***su zbog djelovanja te*** zemlje donesene mjere ograničavanja u smislu glave IV. dijela petog Ugovora o funkcioniranju Europske unije***; ili*** ako je stopa priznavanja na razini EU-a koja se odnosi na tražitelje iz zemlje viša od 20 %.	(6) Na preporuku Europske komisije Europsko vijeće jednoglasno je dodijelilo taj status zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u. Konkretno, kad je riječ o političkim kriterijima za članstvo u EU-u, utvrđeno je da su zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u ostvarile napredak prema postizanju stabilnosti institucija koje jamče demokraciju, vladavinu prava, ljudska prava te poštovanje i zaštitu manjina. Stoga se može zaključiti da bi treće zemlje kojima je dodijeljen status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u trebale biti određene kao sigurne zemlje podrijetla, osim ako ***postoji ijedna od sljedećih*** okolnosti: postoji ozbiljna i individualna prijetnja životu ili osobi civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba u zemlji***, osim*** ako ***je prijetnja ograničena na određeno zemljopisno područje i civil može dobiti pristupi djelotvornoj zaštiti u nekom drugom dijelu*** zemlje***; ako su*** donesene mjere ograničavanja u smislu glave IV. dijela petog Ugovora o funkcioniranju Europske unije ***zbog djelovanja te zemlje koja utječu na temeljna prava i slobode i koje su relevantne za određivanje određene treće zemlje kao sigurne zemlje podrijetla;*** ako je stopa priznavanja na razini EU-a koja se odnosi na tražitelje iz zemlje viša od 20 %.

Or. en

Amandman 2

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(6.a) Kako bi se osigurala ujednačena primjena ove Uredbe u svim državama članicama, potrebno je uspostaviti jasan i koordiniran mehanizam kojim bi se utvrđivalo kada se određena zemlja kandidatkinja za pristupanje Uniji više ne bi trebala smatrati sigurnom zemljom podrijetla. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, Komisija bi trebala provoditi redovite i objektivne procjene relevantnih okolnosti i, prema potrebi, o svojim nalazima obavještavati države članice slanjem službene obavijesti. Ta bi obavijest trebala biti javno dostupna i od određenog datuma nadalje imati ujednačen učinak u cijeloj Uniji.

Or. en

Amandman 3

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(11) Kad je riječ o Indiji, prema informacijama Agencije za azil devet država članica trenutačno na nacionalnoj razini određuje Indiju kao sigurnu zemlju podrijetla, a stopa priznavanja na razini Unije je 2024. za tražitelje iz Indije bila 2 % Zemlja je ratificirala glavne međunarodne instrumente za ljudska prava. Indija je ustavna republika i parlamentarna demokracija. Nema naznaka protjerivanja, udaljavanja ili izručenja državljana Indije u zemlje u kojima postoji opasnost od smrtne kazne, mučenja, progona ili nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja. Općenito ne postoji stvarni rizik od ozbiljne nepravde u smislu članka 15. Uredbe (EU) 2024/1347. Iako je u indijskom kaznenom pravu i dalje na snazi smrtna kazna i zemlja nije potpisala Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i	(11) Kad je riječ o Indiji, prema informacijama Agencije za azil devet država članica trenutačno na nacionalnoj razini određuje Indiju kao sigurnu zemlju podrijetla, a stopa priznavanja na razini Unije je 2024. za tražitelje iz Indije bila 2 % Zemlja je ratificirala glavne međunarodne instrumente za ljudska prava. Indija je ustavna republika i parlamentarna demokracija. Nema naznaka protjerivanja, udaljavanja ili izručenja državljana Indije u zemlje u kojima postoji opasnost od smrtne kazne, mučenja, progona ili nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja. Općenito ne postoji stvarni rizik od ozbiljne nepravde u smislu članka 15. Uredbe (EU) 2024/1347. Iako je u indijskom kaznenom pravu i dalje na snazi smrtna kazna i zemlja nije potpisala Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i

političkim pravima, kojim se nastoji ukinuti smrtna kazna, smrtna kazna se u praksi ne primjenjuje od 2020. Indija je ***ratificirala*** Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. U Indiji nema oružanog sukoba i stoga ne postoji prijetnja zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba. U zemlji se općenito ne provodi progon u smislu članka 9. Uredbe (EU) 2024/1347.	političkim pravima, kojim se nastoji ukinuti smrtna kazna, smrtna kazna se u praksi ne primjenjuje od 2020. Indija je ***potpisala*** Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. U Indiji nema oružanog sukoba i stoga ne postoji prijetnja zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba. U zemlji se općenito ne provodi progon u smislu članka 9. Uredbe (EU) 2024/1347.
	Or. en

Amandman 4

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(16) ***Međutim,*** s obzirom na to da općenito ne postoji rizik od proganjanja ili ozbiljne nepravde u smislu Uredbe 2024/1347 u Bangladešu, Kolumbiji, Egiptu, Indiji, Maroku i Tunisu, kao i na Kosovu kao potencijalnom kandidatu za članstvo u Uniji, kao što pokazuju i vrlo niske stope priznavanja, ***trebalo bi*** ih ***odrediti*** kao sigurne zemlje podrijetla na razini Unije.	(16) S obzirom na to da općenito ne postoji rizik od proganjanja ili ozbiljne nepravde u smislu Uredbe 2024/1347 u Bangladešu, Kolumbiji, Egiptu, Indiji, Maroku i Tunisu, kao i na Kosovu kao potencijalnom kandidatu za članstvo u Uniji, kao što pokazuju i vrlo niske stope priznavanja, ***može se zaključiti da zadovoljavaju kriterije da*** ih ***se odredi*** kao sigurne zemlje podrijetla na razini Unije. ***Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da države članice odrede ostale treće zemlje kao sigurne zemlje podrijetla na nacionalnoj razini ni moguće buduće određivanje dodatnih trećih zemalja kao sigurnih zemalja podrijetla na razini Unije budućim izmjenama Uredbe (EU) 2024/1348.***
	Or. en

Obrazloženje

Kako bi se očuvala fleksibilnost Unije i njezinih država članica u odgovaranju na promjenjive okolnosti, primjereno je pojasniti da uspostava zajedničkog popisa sigurnih zemalja podrijetla na razini Unije ne isključuje mogućnost da države članice nastave ili odluče smatrati i dodatne treće zemlje sigurnima niti isključuje buduće uvrštavanje dodatnih trećih

zemalja na popis EU-a.

Amandman 5

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 18.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(18) S obzirom na to da se migracijska situacija može brzo promijeniti i da postoji povećani pritisak zbog priljeva mješovitih tokova u kojima velik dio osoba ima slabe izglede za dobivanje međunarodne zaštite, države članice trebale bi moći primijeniti osnovu za ubrzavanje razmatranja zahtjeva iz članka ***41***. stavka 1. točke (j) Uredbe (EU) 2024/1348 od datuma koji je raniji od općeg datuma početka primjene te uredbe. Time bi se državama članicama omogućilo da brzo i fleksibilno reagiraju na promjene u migracijskim tokovima. S obzirom na to da će zahtjevi takvih tražitelja vjerojatno biti neutemeljeni, brzo postupanje s njima u ubrzanom postupku ili postupku na granici omogućilo bi tijelima za azil i migracije da učinkovitije procjenjuju stvarne zahtjeve, brže donose odluke i time doprinose boljem i vjerodostojnijem funkcioniranju politika azila i vraćanja, uz potpuno poštovanje temeljnih prava.	(18) S obzirom na to da se migracijska situacija može brzo promijeniti i da postoji povećani pritisak zbog priljeva mješovitih tokova u kojima velik dio osoba ima slabe izglede za dobivanje međunarodne zaštite, države članice trebale bi moći primijeniti osnovu za ubrzavanje razmatranja zahtjeva iz članka ***42***. stavka 1. točke (j) Uredbe (EU) 2024/1348 od datuma koji je raniji od općeg datuma početka primjene te uredbe. Time bi se državama članicama omogućilo da brzo i fleksibilno reagiraju na promjene u migracijskim tokovima. S obzirom na to da će zahtjevi takvih tražitelja vjerojatno biti neutemeljeni, brzo postupanje s njima u ubrzanom postupku ili postupku na granici omogućilo bi tijelima za azil i migracije da učinkovitije procjenjuju stvarne zahtjeve, brže donose odluke i time doprinose boljem i vjerodostojnijem funkcioniranju politika azila i vraćanja, uz potpuno poštovanje temeljnih prava.

Or. en

Amandman 6

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 62. – stavak 1. – uvodni dio

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
1. Zemlje kojima je dodijeljen status država kandidatkinja za pristupanje Uniji određene su kao sigurne zemlje podrijetla na razini Unije, osim ako se primjenjuje	1. Zemlje kojima je dodijeljen status država kandidatkinja za pristupanje Uniji određene su kao sigurne zemlje podrijetla na razini Unije, osim ako se ***na njih***

jedna od sljedećih okolnosti:	primjenjuje jedna ili više sljedećih okolnosti:

Or. en

Amandman 7

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 62. – stavak 1. – točka a

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(a) postoji ozbiljna i individualna prijetnja životu ili osobi civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba u zemlji;	(a) postoji ozbiljna i individualna prijetnja životu ili osobi civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba u zemlji, osim ako je prijetnja ograničena na određeno zemljopisno područje i civil može dobiti pristupi djelotvornoj zaštiti u nekom drugom dijelu zemlje;

Or. en

Amandman 8

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 62. – stavak 1. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(b) ako su ***zbog djelovanja te zemlje*** donesene mjere ograničavanja u smislu glave IV. dijela petog Ugovora o funkcioniranju Europske unije;	(b) ako su donesene mjere ograničavanja u smislu glave IV. dijela petog Ugovora o funkcioniranju Europske unije ***zbog djelovanja te zemlje koja utječu na temeljna prava i slobode i koje su relevantne za određivanje određene treće zemlje kao sigurne zemlje podrijetla kako je utvrđeno u članku 61.***;

Or. en

Amandman 9

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 62. – stavak 1. – podstavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	Komisija redovito procjenjuje primjenjuje li se neka od okolnosti iz točaka (a), (b) ili (c) na zemlju kandidatkinju za pristupanje Uniji. Ako je to slučaj, šalje službenu obavijest državama članicama u kojoj navodi datum od kojeg se predmetna zemlja više ne smatra sigurnom zemljom podrijetla na razini Unije.

Or. en

Obrazloženje

Kako bi se osigurala ujednačena primjena ove Uredbe u svim državama članicama i pružila pravna sigurnost, potrebno je uspostaviti jasan i koordiniran mehanizam kojim bi se utvrđivalo kada se određena zemlja kandidatkinja za pristupanje Uniji više ne bi trebala smatrati sigurnom zemljom podrijetla odnosno kada joj se može vratiti takav status nakon suspenzije.

Amandman 10

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 1. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 62. – stavak 1. – podstavak 1.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	Komisija također šalje službenu obavijest državama članicama kada zaključi da se okolnosti iz točaka (a), (b) ili (c) više ne primjenjuju. U takvim je slučajevima moguće ponovno uvesti oznaku zemlje kao sigurne zemlje podrijetla na razini Unije, s učinkom od datuma navedenog u obavijesti.

Or. en

Obrazloženje

Kako bi se osigurala ujednačena primjena ove Uredbe u svim državama članicama i pružila pravna sigurnost, potrebno je uspostaviti jasan i koordiniran mehanizam kojim bi se utvrđivalo kada se određena zemlja kandidatkinja za pristupanje Uniji više ne bi trebala smatrati sigurnom zemljom podrijetla odnosno kada joj se može vratiti takav status nakon suspenzije.

Amandman 11

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 2. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1348
Članak 79. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
„Međutim, članak 59. stavak 2., članak 61. stavak 2. i članak 61. stavak 5. točka (b) primjenjuju se od dana stupanja na snagu Uredbe (EU).../... [o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348] u pogledu primjene pojma ***„sigurna treća zemlja”*** u skladu s člancima 36. i 37. Direktive 2013/32/EU i pojma „sigurne ***zemlje podrijetla”*** u skladu s člankom 38. Direktive 2013/32/EU.”;	„Međutim, članak 59. stavak 2., članak 61. stavak 2. i članak 61. stavak 5. točka (b) primjenjuju se od dana stupanja na snagu Uredbe (EU).../... [o izmjeni Uredbe (EU) 2024/1348] u pogledu primjene pojma ***„sigurne zemlje podrijetla”*** u skladu s člancima 36. i 37. Direktive 2013/32/EU i pojma „sigurne ***treće zemlje”*** u skladu s člankom 38. Direktive 2013/32/EU.”;

Or. en

OBRAZLOŽENJE

Ovaj je prijedlog strateški i nužan korak u operativnom jačanju Europske unije u području azila i migracija jer mu je cilj ojačati primjenu koncepta sigurne zemlje podrijetla, među ostalim s pomoću popisa sigurnih trećih zemalja podrijetla na razini EU-a i omogućavanjem primjene određenih odredbi Pakta o azilu i migracijama, posebno onih iz Uredbe (EU) 2024/1348 o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU („Uredba o postupku azila”), koja se očekuje u lipnju 2026.

Osim što su u prijedlogu uredbe kao sigurne zemlje podrijetla na razini EU-a određene zemlje kojima je dodijeljen status zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u i jedna potencijalna kandidatkinja za pristupanje te što je u Prilogu II. naveden popis dodatnih zemalja podrijetla koje se smatraju sigurnima na razini EU-a, njime se predviđa mogućnost određivanja sigurnih zemalja podrijetla uz iznimke za određene dijelove državnog područja ili jasno prepoznatljive kategorije osoba, čime se državama članicama pruža veća fleksibilnost na nacionalnoj razini, te se predviđa mogućnost obrade zahtjeva državljana trećih zemalja za koje je udio odluka o odobravanju međunarodne zaštite na razini EU-a jednak ili manji od 20 % u kontekstu postupka na granici ili ubrzanog postupka;

U geopolitičkom i migracijskom okruženju koje se brzo mijenja Unija je odlučno započela promjenu paradigme u upravljanju migracijskim tokovima te se postupno odmiče od neučinkovitih pristupa prema dosadašnjim modelima. Taj novi politički i regulatorni smjer temelji se na strukturiranijoj, pragmatičnijoj i dosljednijoj viziji i hitnim potrebama u pogledu sigurnosti, učinkovitosti i solidarnosti te odražava jasnu volju da se Uniji osiguraju zajednički, pravodobni i pravno utemeljeni alati za sigurno i održivo suočavanje s migracijskim izazovima, uz potpuno poštovanje temeljnih načela europskog pravnog poretka. U prijedlogu se, naime, poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom EU-a o temeljnim pravima, uključujući pravo na azil i zaštitu od prisilnog udaljenja ili vraćanja kako je predviđeno člancima 18. i 19. Povelje.

Stoga se pozdravlja prijedlog Komisije i prepoznaje njegova strateška vrijednost jer se omogućuje uvođenje najhitnijih i operativnih odredbi Pakta, čime se jača kapacitet Unije i njezinih država članica da djeluju već kratkoročno.

To ubrzanje u odnosu na početni vremenski okvir opravdano je potrebom da se izbjegne da Unija i države članice ostanu bez odgovarajućih instrumenata sve do lipnja 2026. u kontekstu u kojem migracijski pritisak i izazovi povezani s vraćanjem, upravljanjem granicama i obradom zahtjeva za međunarodnu zaštitu zahtijevaju brze i učinkovite odgovore. U tom je kontekstu podnesen ovaj Prijedlog uredbe, čiji je cilj konsolidirati praktičnu primjenu koncepta „sigurne zemlje podrijetla” kao ključnog alata za olakšavanje i ubrzavanje razmatranja zahtjeva koji su vjerojatno neutemeljeni te za osiguravanje učinkovitijeg i vjerodostojnijeg upravljanja europskim sustavom azila.
U tom se kontekstu smatra ključnim žurno razmotriti i odobriti prijedlog kako bi se izbjegla kašnjenja koja bi mu ugrozila učinkovitost.
Kako je već rečeno, ovim se prijedlogom zemlje kandidatkinje i jednu potencijalnu kandidatkinju (Kosovo) za članstvo u EU-u te šest drugih zemalja (Bangladeš, Kolumbiju, Egipat, Indiju, Maroko i Tunis) određuje kao sigurne zemlje podrijetla na razini Unije. U

skladu s Uredbom o postupku azila, ako tražitelj međunarodne zaštite dolazi iz sigurne zemlje podrijetla, razmatranje zahtjeva ubrzava se i dovršava u roku od najviše tri mjeseca. Osim toga, ako tražitelju još nije dopušten ulazak na državno područje država članica, država članica može razmotriti zahtjev u postupku na granici.

Stoga je u pogledu uvrštavanja na popis razumljiva odluka Komisije da među sigurne zemlje podrijetla uključi one koje su stekle status kandidatkinje ili potencijalne kandidatkinje za pristupanje Europskoj uniji. Smatramo da je to pravilna odluka, usklađena s postojećim pravnim okvirom jer se ne temelji samo na automatskoj pretpostavci nego i na tehničkoj i višerazinskoj analizi koju je provela Agencija Europske unije za azil (EUAA). U okviru te analize temeljito je procijenjena situacija u pogledu prava, institucija i temeljnih prava u svakoj zemlji, bez obzira na njezin pristupni put.

Primjenjuju se kriteriji utvrđeni u Uredbi o kvalifikacijama (EU 2024/1347) i samoj Uredbi o postupcima azila, među kojima je i provjera nepostojanja sustavnog progona, ozbiljne nepravde i strukturnih kršenja ljudskih prava. Uvrštavanje na popis stoga se temelji na objektivnim, provjerljivim i usklađenim parametrima na razini Unije, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava i temeljnih načela europskog pravnog poretka.

Istodobno se u prijedlogu razmatra mogućnost pojave određenih problema te je zbog toga predviđen mehanizam dinamičnog preispitivanja popisa, čime se omogućuje suspenzija ili vraćanje statusa sigurne zemlje podrijetla s obzirom na razvoj situacije.
Međutim, kako bi se osigurala ujednačena primjena Uredbe u svim državama članicama i veća pravna sigurnost, smatra se primjerenim uvesti neke izmjene u tekst kako bi se detaljnije opisali uvjeti kojima se opravdava suspenzija i uspostavio jasan i koordiniran mehanizam kojim bi se utvrđivalo kada se određena zemlja kandidatkinja za pristupanje Uniji više ne može smatrati sigurnom zemljom podrijetla odnosno kada joj se može vratiti taj status nakon suspenzije. Stoga se smatra da bi Komisija trebala provoditi redovite i objektivne procjene relevantnih okolnosti i formalno obavještavati države članice o ishodu tih procjena. Ta bi obavijest trebala biti javno dostupna i od određenog datuma nadalje imati ujednačen učinak u cijeloj Uniji.

Pozitivnim se smatra i određivanje zemalja navedenih u Prilogu kao sigurnih zemalja podrijetla jer je riječ o konkretnom i nužnom koraku prema izgradnji istinski zajedničkog, usklađenog i funkcionalnog europskog sustava azila. Ponovno valja istaknuti da se svako uvrštavanje na popis temelji na temeljitoj tehničkoj analizi koju je provela EUAA, koja se zasniva na vjerodostojnim izvorima i objektivnim kriterijima definiranima u europskim propisima te koja je transparentna i pristupačna, u smislu da je dostupna zastupnicima na temelju važećih pravila i uz mogućnost pristupa izvorima.
Zemlje uvrštene na popis procijenjene su na temelju njihova kapaciteta da strukturno osiguraju da ne dođe do progona i ozbiljne nepravde, kao i da postoje mehanizmi pravne i institucionalne zaštite. Međutim, pretpostavka sigurnosti i dalje se može pobijati od slučaja do slučaja, u skladu s načelom pojedinačne procjene i pravom na djelotvoran pravni lijek.

Treba naglasiti da oznaka „sigurna zemlja podrijetla” ostavlja puno prostora za pojedinačnu procjenu zahtjeva i pravo svakog podnositelja zahtjeva da dokaže izloženost ili opasnost koja mu osobno prijeti, u skladu s jamstvima utvrđenima europskim zakonodavstvom. Drugim riječima, prijedlogom se ne uklanja načelo pojedinačne procjene, nego ga se integrira u učinkovitiji sustav kojim se smanjuje rizik od zlouporabe i omogućuje usmjeravanje resursa

na najsloženije i najosjetljivije slučajeve, koji se danas paradoksalno kažnjavaju. Primjena ubrzanih postupaka ne podrazumijeva uskraćivanje prava na azil, nego racionalizaciju sustava, koji je trenutačno preopterećen i strukturno spor.

Također valja istaknuti da je Europska komisija zatražila od EUAA-e da svoju analizu usmjeri na ograničen broj zemalja odabranih na temelju objektivnih kriterija, uključujući stopu priznavanja nižu od 5 %. Taj je pristup omogućio izradu užeg operativnog popisa, što je korisno za brzo pokretanje postupka. Međutim, jasno je da taj popis nije iscrpan i da ne priječi primjenu koncepta sigurne zemlje podrijetla i na druge zemlje.
On predstavlja polaznu točku te se može izmijeniti i proširiti i s obzirom na druge elemente, uključujući oznake statusa koje su već na nacionalnim popisima mnogih država članica.

Zaključno, prijedlog se u potpunosti uklapa u strateško viziju reforme europskog sustava azila, čiji je cilj prevladati dosadašnju neučinkovitost i izgraditi model utemeljen na jasnim pravilima, suradnji među državama članicama, sigurnosti i zaštiti temeljnih prava. Brzo donošenje popisa sigurnih zemalja podrijetla, zajedno s drugim elementima prijedloga, nije samo konkretan korak prema vjerodostojnijem i učinkovitijem sustavu nego i snažan politički signal: Unija je spremna djelovati u cilju suočavanja s migracijskim izazovima na rigorozan, čovječan i djelotvoran način te uz dugoročnu perspektivu.
Potpora ovom prijedlogu podrazumijeva odabir Europe koja je bliža vlastitim vrijednostima, sigurnija i pravednija.
Također podrazumijeva uvođenje operativnih rješenja kojima se jača povjerenje građana i suradnja među državama članicama.